

FACULTATEA DE TEOLOGIE ORTODOXĂ
Departamentul de Teologie

Descrierea postului scos la concurs:

Postul: Lector universitar, poz. 32,

Disciplinele: Istoria artei universale și românești. Artă creștină. Elemente de artă sacră.

Domeniul: Arte plastice, decorative și design

Tematica probelor de concurs, inclusiv a prelegerilor, cursurilor sau altor asemenea sau tematicile din care comisia de concurs poate alege tematica probelor susținute efectiv:

1. Artă etruscă și romană: arhitectură, urbanismul, sculptura și pictura - tehnici reprezentative.
2. Artă bizantină - periodizare, izvoare, manifestări specifice domeniilor artistice, arhitectură, sculptură, pictură, cu tehnicile caracteristice.
3. Artă gotică, manifestările specifice arhitecturii și sculpturii – vitraliile.
4. Mărturii ale artei creștine din secolele IX-XII – Basarabi (bisericele rupestre), Dinogetia-Garvăn.
5. Evoluția iconostasului. Studiul detaliat al registrelor iconografice ale iconostasului.
6. Recunoașterea asemănărilor din artă coptă și artă cultică ortodoxă ale expresivității plastice, generatoare de semnificații și exprimări religioase.
7. Începuturile artei creștine în România, vestigii arhitecturale creștine din țară și din Dobrogea.
8. Artă brâncovenească – specificul sculpturii și picturii.
9. Zugravii de subțire și transformările artei creștine în secolele XVIII-XIX – Școlile de pictură, N. Grigorescu și Gh. Tătărescu.
10. Simbolistica - element definitor al elementelor de artă sacră.

Bibliografie selectivă:

Buletinul Comisiunii Monumentelor Istorice, (BCMI)

Buletinul Monumentelor Istorice, (BMI)

Revista muzeelor și monumentelor-Monumente istorice și de artă, (RMM-MIA)

****Actes du XIV Congrès international des études byzantines, (Bucharest, 1971), Edit. Academiei R.S.R., vol. I, 1974 ; vol. II, 1975 și vol. III, 1976*

*** *Istoria artelor plastice în România, redactată de un colectiv al Institutului de Istoria Artei al Academiei de Științe Sociale și Politice a R.S.R., Edit. Meridiane, București, 1968-1970.*

*** *Cultura bizantină în România, Expoziție organizată cu prilejul celui de-al XIV Congres internațional de studii bizantine, București, 1971*

*** *Cultura moldovenească în timpul lui Ștefan cel Mare, Culegerea de studii sub conducerea lui Mihail Berza, Edit. Academiei R. P. R., 1964*

****Repertoriul Monumentelor și Obiectelor de artă din timpul lui Ștefan cel Mare, Lucrare redactată sub conducerea lui Mihail Berza, Edit. Academiei R.P.R., 1958*

****Spiritualitate și istorie la întorsura Carpaților, 2 vol., Buzău, 1983*

Vasile DRĂGUȚ

Humor, Edit. Meridiane, Edit. Meridiane, București, 1973

Artă gotică în România, Edit. Meridiane, București, 1979

Artă românească, Edit. Meridiane, București, 1982

Pictura murală din Moldova, Edit. Meridiane, București, 1982,

Arta creștină în România, vol. 4, secolul al XV-lea, EIBMBOR., 1985,
Arta creștină în România, vol. 5, secolul al XVI-lea, EIBMBOR., 1985,
Arta românească, Edit. Meridiane, București, 1982 ;
Dicționar de artă veche medievală românească, Edit. Meridiane, București, 1976.
Pictura murală în Moldova, Edit. Meridiane, București, 1982.

Gheorghe BALȘ,

Începuturile arhitecturii bisericesti din Moldova, Cultura națională, 1925,
Bisericile și mănăstirile moldovenești din veacul al XVI-lea-(1527-1582), în BCMI, anul XXI, 55-58, 1928, Edit. "Cultura națională", București, 1928,
Influence du plan serbe sur le plan des églises roumaines, (*Comunication faite au deuxième Congrès des Études byzantines*, Belgrad, 1927)Paris, 1930

I. BARNEA

Cristian Art in Romania, vol. I, EIBMBOR, 1979.
Arta creștină în România, vol. 2, secolele VII-XIII, EIBMBOR., București, 1981

Daniel BARBU,

Pictura murală din Țara Românească în secolul XIV, Edit. Meridiane, București, 1986

Petru COMARNESCU

Îndreptar artistic al monumentelor din nordul Moldovei (arhitectura și fresca în sec. XV-XVI), Suceava, 1961

Gheorghe CURINSCHI VORONA

Istoria arhitecturii în România, Edit. tehnică, București, 1981
Istoria universală a arhitecturii, vol. 3, Edit. tehnică, București, 1986,
Introducere în arhitectura comparată, Edit. tehnică, București, 1991
Arhitectură, urbanism, restaurare, Edit. tehnică, București, 1996,

Ion FRUNZETTI,

În căutarea tradiției, Edit. Meridiane București, 1998.

Vasile FLOREA,

Pictura secolului XIX, în vol. *Pictura românească*, Edit. Meridiane, București, 1976,
Arta românească, Edit. Meridiane, București, 1982,

Paul HENRY

Monumentele din Moldova de nord – de la origini până la sfârșitul secolului al XVI-lea, traducere de Constanța Tănăsescu a lucrării *Les Églises de la Moldavie du Nord des origines à la fin du XVI siècle* (Paris, 1930), postfață și note de Vasile Drăguț, Edit. Meridiane, București, 1984

Nicolas IORGA și Georges BALȘ

Histoire de l'art roumain, Paris, 1922

Grigore IONESCU

Istoria arhitecturii românești, București, 1937
Istoria arhitecturii în România, 2 vol., Edit. Academiei R:P:R., 1963
Arhitectura pe teritoriul României de-a lungul veacurilor, Edit. Academiei R.S.R., București, 1981

Cristian MOISESCU,

Târgoviște – monumente istorice și de artă, Edit. Meridiane, București, 1979

Nicolae GHICA-BUDEȘTI,

Evoluția arhitecturii în Muntenia și Oltenia – Partea întâia-Înrâuririle străine de la origină până la Neagoe Basarab, B.C.M.I., an XX, fasc. 53-54, Tip. "Datina românească", Vălenii de Munte, 1927, (Ghika-Budești, *Evoluția*, 1927)

Evoluția arhitecturii în Muntenia și Oltenia - Partea a doua – Vechiul stil românesc-veacul al XVI-lea, B.C.M.I., an XXIII, fasc. 63-66, Tip. "Datina românească", Vălenii de Munte, 1931

Evoluția arhitecturii în Muntenia și Oltenia – Partea a treia-veacul al XVII-lea, Epoca de tranziție - Domnia lui Matei Basarab, B.C.M.I., an XXV, fasc. 71-74, Tip. "Datina românească", Vălenii de Munte, 1933

Evoluția arhitecturii în Muntenia și Oltenia – Partea a patra-Noul stil din veacul al XVIII-lea, B.C.M.I., an XXIX, fasc. 87-90, Tip. "Datina românească", Vălenii de Munte, 1936

L'Ancienne Architecture Religieuse de la Valachie-Essai de synthèse (Quatre conférences tenues à la Sorbone en 1937), în B.C.M.I., an XXXV, fasc. 111-112, ianuarie-iunie, 1942,

Maria Ana MUSICESCU și Grigore IONESCU

Biserica domnească din Curtea de Argeș, Edit. Meridiane, București, 1976

Corina NICOLESCU

Istoria costumului de curte în Țările Române – secolele XIV-XVIII, Edit. științifică, București, 1970

Moștenirea artei bizantine în România, Edit. Meridiane, 1971

George OPRESCU și R. NICULESCU,

N. Grigorescu – anii de ucenicie, Editura de stat pentru literatură și artă, București, 1956. **Ioan OPRIȘ,**

Monumente istorice din România (1850-1950), Edit. Vreamea, 2001

Corina POPA,

Arta creștină în România, vol. 3, secolul al XIV-lea,

Bălinești, Edit. Meridiane, București.

Virgil VĂTĂȘIANU,

Istoria artei feudale în Țările Române, București, 1959.

Pictura murală în nordul Moldovei, Edit. Meridiane, București,

AUXENTIOS al Foticeei, *Lumina sfântă de Paști, de la Ierusalim*, Ed. Deisis, Sibiu, 1996.

AVRAM, Cezar, CORAVU, Damaschin, ENACHE, Laura – *Bisericile Craiovei*, Ed. Helios, Craiova, 2008.

Braniște, Ene - *Liturgică Generală*, Ed. Episcopiei Dunării de Jos, Galați 2002.

DIACONU, Mădălina – *Despre miresme și duhori*, Ed. Humanitas, 2007.

Dan Radu Stănescu, *Când pictorii erau numiți „Zugravi de subțire”*, Craiova. 2014.

Evdokimov, Paul – *Ortodoxia*, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al B.O.R. Idem, *Icoana – o teologie a frumuseții*, Ed.

Meridiane, București, 1993.

Meyendorf, Jean, *Teologia bizantină*, EIBMBOR, București, 1996

Palade, Mihaela, *O posibilă erminie arhitecturală. Alcătuirea bisericilor în spațiul ortodox*, Ed. Sophia, București, 2000.

Schmemann, Alexander, *Euharistia, taina împărăției*, Ed. Anastasia, București, 1984.

ARTA UNIVERSALĂ

*** *Dicționar de estetică*, Edit. Politică, București, 1972.

*** *Dicționar de artă*, Edit. Meridiane București, 1998.

*** *Dicționar de curente picturale – tendințe, mișcări, școli, genuri din Evul Mediu până în prezent*, Edit. Niculescu, București, 2000.

*** *Pictori despre pictură*, traducere de Ștefan Stoenescu, Edit. Meridiane, București, 1972.

*** *Manierism, artă și teorie*

William Fleming, *Arte și idei*, traducere Florin Ionescu, Ed. Meridiane, București, 1983,

Galienne și Pierre FRANCASTEL, *Portretul*, traducere de Marcel Petrișor, Edit. Meridiane București, 1973.

Max FRIEDLÄNDER, *Despre pictură*, traducere de Gheorghe Székely, Ed. Meridiane, București, 1983
Dan GRIGORESCU, *Arta de azi și răspântiile ei*, Edit. Meridiane, București, 1994.
Viorica GUY MARICA, *Pictura germană între gotic și renaștere*, Edit. Meridiane București, 1981.
Ion FRUNZETTI, *În căutarea tradiției*, Edit. Meridiane București, 1998.
Jean GIMPEL, *Despreartă și artiști*, traducere Pavel Popescu, Editura Meridiane, 1973
Moștenirea lui Apelles
Dan GRIGORESCU, *Aventura imaginii*
H. LÜTZELER, *Drumuri spre artă* (2. vol., în 2 exem.)
Thomas MONROE, *Artele și relațiile dintre ele* (2. vol.)
Corrado MALTESE, *Ghid pentru studiul istoriei artei*
Arta și problemele ei
Théophile GAUTIER, *Scrieri despre artă*
E. H. GOMBRICH, *Normă și formă*
René BERGER, *Mutația semnelor*, traducere de Marcel Petrișor, Edit. Meridiane, b, 1978.

Descrierea postului scos la concurs:

Postul: Conferențiar universitar, poz. 14,

Disciplinele: Teologie Dogmatică. Teologie Morală.

Domeniul științific: Teologie

Tematica probelor de concurs, inclusiv a prelegerilor, cursurilor sau altor asemenea sau tematicile din care comisia de concurs poate alege tematica probelor susținute efectiv:

Teologie Morală

1. Definiție și metodologie specifică în Teologia morală ortodoxă
2. Legea și poruncile în ethos-ul ortodox
3. Treptele creșterii în ethos-ul ortodox
4. Înțelegerea teologică a socialului
5. Acțiunea socială în înțelegere teologică

Bibliografie selectivă:

1. G.Mantzaridis, *Morala*, traducere de diac. Cornel Coman, Editura Bizantină, București, 2006
2. Ch. Yannaras, *Libertatea moralei*, traducere de Zenaida Luca, Editura Anastasia, București, 2000
3. Diac. Ioan I. Ică jr., *Gândirea socială a Bisericii*, Editura Deisis, Sibiu, 2002
4. Ierotheos, Mitropolitul Nafpaktosului, *Dogmatica empirică a Bisericii Ortodoxe Sobornicești*, traducere de Tatiana Petrache, Editura Doxologia, 2014
5. Șerban Ionescu, *Morala ortodoxă față cu celelalte morale confesionale*, București, 1941

Teologie Dogmatică

1. Dogmele – distincția între Conținuturi și forme

2. Elemente metodologice specifice în Teologia Dogmatică Ortodoxă
3. Antropologia ortodoxă – modul depășirii dualismului
4. Ereziiile hristologice - manifestări ulterioare
5. Persoană și relație (de comuniune) în starea de sobornicitate bisericească

Bibliografie selectivă:

1. Pr.Prof.Dumitru Stăniloae, *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1997
2. ÎPS Mitropolit Dr. Irineu Popa, *Iisus Hristos este Același, ieri și azi și în veac*, Editura Mitropoliei Olteniei, Craiova, 2010
3. I. Romanidis, *Dogmatica patristică ortodoxă .O expunere concisă*, traducere de Dragoș Dâscă, Editura Ecclesiast, Sibiu, 2010
4. N. Matzoukas, *Teologia Dogmatică și Simbolică*, traducere de Nicușor Deciu, Editura Bizantină, București, 2006
5. Ch. Yannaras, *Abecedar al credinței*, traducere de Pr. Constantin Coman, Editura Bizantină, București, 1996